

A MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR FŐIGAZGATÓJA ADTA ÁT A FAKSZIMILE OKLEVELET

A falunapi ökumenikus istentisztelet után ünnepi eseményre került sor a katolikus templomban. A Magyar Nemzeti Levéltár főigazgatója, Szabó Csaba adta át annak az oklevélnek a másolatát, amelyben először írták le a községünk nevét. A 14. században „Inse” néven említik a települést.

A történet érdekessége, hogy ugyanezen okiratban szerepel először Patona, azaz Rábapatonna és Fehértó neve is. A szomszédos települések szintén megkapták a közel hét évszázados oklevél másolatát.

Szabó Csaba röviden bemutatta a 2023-ban alapításának 300. évfordulóját ünneplő intézményt.

Mint elmondta, a 700 dolgozót foglalkoztató országos közintézmény Európában a legrégebbiek közé tartozik. Az egész nemzet méltán lehet rá büszke. A Magyar Nemzeti Levéltárban több mint 108 ezer középkori oklevelet őriznek, ezek egyikének fakszimile másolatát hozta ajándékba. A főigazgató szolt az identitás fontosságáról. Kötődünk egy településhez, ahol élünk, amit családjunk, rokonaink otthonuknak mondanak. A lokális identitás, mely egy községhez köt bennünket, erősíti a gyökereinket.

Az oklevél átadása előtt Mesterházy József mondott pár mondatot: legtöbb községünk területén évezredek óta élnek emberek. De az első írásos említés mégis bír egy kis mágikus erővel. Hiszen a falu nevét azon évben olvashatjuk először.

A polgármester megköszönte a szép ajándékokat s azt, hogy a Főigazgató Úr személyesen hozta el az értékes relikviát.

Majd Tóth Alice Fehértó polgármester asszonya és Molnár-Nagy Béla Rábapatonna polgármester vette át az oklevél másolatát.

Mesterházy József

INSE – 1368/1370

Középkori okleveleinket jelzettel látták el, az Inse-t/Enesét először megemlítő okirat száma DL-69986. (Az archives.hungaricana oldalon – a keresőbe beírva a fenti számot – bárki megnézheti.)

A DL-69986 alatt 3 oklevelet is láthatunk, az eredeti s máig fennmaradt okiratot Szécsi Miklós országbíró adta ki 1370. február 2-án. Az országbíró döntése szerint Patona a győri káptalan tulajdona, Fud a szerdahelyi nemeseké. A felek által bejárt s elfogadott határpontokkal. Fehértó nevét határvitával kapcsolatban említi az oklevél.

Enese a következő latin szöveggel olvasható:

„nobilibus de Inse eandem possessionem Inse”

Azaz Enese birtok nemeseit említik, kinek birtoka határos Patona és Fud birtokokkal.

Az 1370. február 2-án kiadott oklevél még két másik oklevelet is tartalmaz – a veszprémi káptalan 1358. augusztus 28-án és – a veszprémi káptalan 1368. augusztus 18-án kelt oklevelét.

Ezt a két oklevelet 1370. február 2-án bemutatták Szécsi Miklós országbírónak. Az 1358. évi és 1368. évi oklevél eredetije ELVESZETT, MEGSEMMISÜLT a történelem zavaros évszázadaiban, de az 1370. évből tudjuk, voltak ilyenek!

Sőt! Az 1370. évi oklevélbe átírták az 1368. évi oklevelet, az 1358. évit pedig említik (ezt tartalmi átírásnak mondják)

Tehát ténylegesen „kézzel foghatóan” az 1370. február 2-án kiadott oklevélben szerepel Inse, de az 1368. évi első említés elfogadott. Legtöbb történeti leírásban az 1368. évet olvashatjuk.

Mesterházy József

A KÖZVILÁGÍTÁSRÓL

Az őszi folyamán sor kerül a közvilágítási lámpák cseréjére. Az új lámpákkal – reméljük – kevesebb meghibásodással kell számolni. (193 lámpát cserél le a vállalkozó.)

A hibát e-mailen is bejelentheti mindenki. Természetesen az önkormányzathoz érkező bejelentéseket továbbítjuk.

Szakaszhiba: aramhalozat@eon.hu vagy a 06/52-512-401 illetve a 06/20/30/70-45-99-711-es számon.

Egyedi hiba: petesbt@gmail.com

Mesterházy József

JELES NAPOK, ESEMÉNYEK A BOROSTYÁN NYUGDÍJAS KLUB ÉLETÉBEN

A sok szórakoztató és hasznos összejövetel között kiemelkedő volt a megemlékezés a Borostyán Kórus megalakulásának 30. évfordulójáról.

Nagy izgalommal, lelkesedéssel készültünk a nevezetes napra 2025. június 28-ra.

Elsődleges célunk a megalakulás óta a népi hagyományok őrzése, az értékek ápolása, a közösségépítés, melyben vezetőnk, Orbán Kata segít bennünket. Zenei tudása, éneke és fiatalos lendülete, zenei elhivatottsága viszi előbbre kórusunkat. Lelkesít bennünket a próbák alatt, és segít a szereplések alkalmával.

Az ünnepen a Borostyán Nyugdíjas Klub vezetője, Polgár Gyuláné, Marika köszöntötte a jelenlévőket, és röviden felidézte az elmúlt 30 év hazai, helyi és külföldi sikereit. Felhívta a figyelmet az aulában látható mini kiállításra, amely átfogóan tekint vissza az elmúlt időszakra. Ezt követően Mesterházy József polgármester úr mondott elismerő szavakat a kórusról, és biztosította a továbbiakban is az önkormányzat támogatá-

sáról a nyugdíjas klubot és az énekkart. Meghívott vendégeink között ott voltak elődeink, a kórus alapítói és a vendég kórusok: a Bogyoszlói Férfi Dalkör és vezetője Tallér Gábor, a Heteyi Dalkör és vezetője Németh László, a Dunaszegei Kék Duna Dalkör és vezetője Kozma László, valamint a Csíkvándi Fehérakác Énekkar és Citerazenekar, vezetője Horváth Krisztina.

A Pannon Nyugdíjas Egyesület részéről Sörös Ilona köszöntött bennünket az évforduló alkalmából. Majd tisztelettel megemlékeztünk elhunyt támogatóinkról: Tschurl Károlyról, az enesei zenei műhely alapítójáról. Aztán megszólaltak a kisdíjak. Felmelő volt hallgatni vidám, csilingelő közös éneküket. Nagy tetszést arattak, köszönet a felkészítő tanárnak, Lengyelné Szlovacsek Évának.

A gyerekek után mi következünk. Nem kis izgalommal léptünk fel a színpadra, de a nézők kedves fogadtatására vidám dalokba kezdtünk.

A felcsendülő citera hangjai megidéztek a szilágysági dallamokat:

*Nem ide való vagyok én,
Mikor tekerik a kontyot,
A nagy utcán végestelen végig,
Fecském, fecském, édes fecském,
Széna van az ólba.*

Sorra felcsendültek a vendég kórusok vidám dalai is. Fokozta örömünket a sok kedves gratuláció, emlékszalag, ajándék. Köszönjük, és mi is hasonló szepet és jót kívánunk mindenkinek! A műsor végén a Borostyán kórus rábaközi dallamokat énekelt:

*Nem messze van, nem messze van a
szeretöm lakása,
Ne csicseréssz, ne füttyöréssz!
Sűrű sötét felhők vándorolnak az égen,
De szeretnék hús esztendőss lenni!
Ha eljössz az abdai búcsúba,
Öreg bácsi, hová való Szilába?*

A műsor zárásaként a vendégekkel közösen daloltuk:

*A csornai koronára süt a nap,
A Rábának mindkét partja, de sáros
kezdetű dalokat.*

A bemutatókat nagy tapssal jutalmazta a közönség. Nem várt meglepetések is voltak a dalok között.

A kórusunk legkorábbi tagjai: Dombi Dezsőné, és Magyar Béláné emlékplakettet kapott. Ugyancsak plakettel köszönték meg a kórus vezetőjének: Orbán Katának, valamint segítőinek: Nagy Istvánnénak, Szlovacsek Dezsőnének a munkáját. Büszkék vagyunk rájuk és további sikereket kívánunk nekik, és nagyon köszönjük a nyugdíjas klub vezetőjének Polgár Gyulánának is a sok fáradozását! Szeretnénk még velük együtt sok szép dalsokrot énekelni! S bízunk benne, hogy kórusvezetőnk Kata továbbra is mellettünk marad.

A nyári meleg ellenére csak úgy repült az idő, és határtalan, szép élményben lehetett része mindenkinek.

Az ünnepi alkalomra kórusunk új ruhában lépett fel, aminek mi is nagyon örültünk, de vendégeinknek is tetszett. Köszönet Enese Önkormányzatának!

Az ünnepséget vacsorával és nagy nótaszóval fejeztük be. A harmonikaszó, és a citera hangjai mellett a vidámság a tetőfokára hágott. Szép emlékként maradt meg a szívünkben.

Köszönjük minden résztvevőnek a felkészülést, közreműködést, támogatást, együttes erővel nagyon jól sikerült ez a jubileumi megemlékezés.

Várunk mindenkit továbbra is szeretettel a rendezvényeinkre. Várjuk a dalolni vágyó nyugdíjasokat közénk a Borostyán Kórusba.

Augusztus 16-án megtartott falunapi rendezvényen a Borostyán Kórus ismét fellépett egy dalsokkal. Ezt követően Gyopáros Alpár országgyűlési képviselő úr is felköszöntötte a kórust, és átadta Hámori György, a vármegye önkormányzatának elnökének díszoklevelét a több évtizedes kimagasló, áldozatos tevékenység elismeréseként. A meglepetést nagy örömmel fogadtuk.

Augusztus 22-én részt vett több nyugdíjas társunk a Nyugdíjasok Országos Szövetsége és a Vármegyei Pannon Egyesület által megszervezett senior találkozón a Győri Randevún. Klubunk több tagja fellépett a Noémi csoportban. Nagyon ügyesek voltak, arany minősítést

tést értek el. Gratulálunk nekik, és természetesen felkészítőjüknek, Kukorelliné Németh Noéminek is.

Másnap a Borostyán Kórus is szerepelt ugyanitt a dalos találkozón. A kiemelkedően szép helyszínre, az alkalomhoz illő új ruhában jelentünk meg. A kórus tagjai vezetőnk kivételével nem túl fiatalok, de a lelkesedésünk annál nagyobb volt. Vidáman énekelünk, és Kata csodásan pengette a citera húrjait. Nagy tapsot kaptunk a bemutató után, és izgatottan vártuk a zsűri véleményét. Kiemelt arany minősítést értünk el. Köszönjük a sok gratulációt, vezetőnknek a kitartó felkészítést, és külön köszönjük Nagy Péternek, Pannon címzetes elnöknek az események felvételét, megörökítését. Akit érdekel, a következő helyen meg lehet nézni a videókat: Pannon 2012 vagy @peternagy5922 / fényképre kattintva.

Velünk egy időben volt megtartva a Sportjátékok és Mozgásfesztivál kereté-

ben a nyugdíjasok számára a lövészet, darts, futás, kerékpározás, úszás és asztalitenisz verseny.

Örömmel hallottuk, hogy új nyugdíjas társaink közül ketten igen jó eredményt értek el.

Bertalan Sándor első lett lövészetben, harmadik dartsban, Horváth Judit második helyezett lett lövészetben és dartsdobásban is. Gratulálunk a szép sikerhez, és jó folytatást, további sikereket kívánunk!

Mozgalmas volt a nyár, de ha egészségünk engedi lelkesen, fogadjuk az őszi és év végi programokat is.

A 3 napos Győri Randevú megszervezéséért elismerés, nagy-nagy köszönet illeti a győri Pannon Nyugdíjas Egyesület vezetőségét, Vas Lászlóné Zitát és segítőit.

Jó ilyen közösségben együtt lenni! Jó enesei nyugdíjasnak lenni!

Lengyel Margit

TANÉVKEZDÉS AZ ENESEI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

– ÜNNEPÉLYES PILLANATOKKAL ÉS ÚJ FILAGÓRIÁVAL INDULT A 2025/2026-OS TANÉV

Tanévkezdés az Enesei Általános Iskolában – ünnepélyes pillanatokkal és új filagóriával indult a 2025/2026-os tanév.

Szeptember első napjaiban ismét megtelt élettel az Enesei Általános Iskola udvara és termei. A nyári szünetet követően a diákok izgatottan tértek vissza az iskolapadokba, hogy megkezdjék a 2025/2026-os tanévet. A tanévkezdés nemcsak a régi diákoknak jelentette a visszatérést a megszokott kerékvágásba, hanem az elsősök számára is egy új időszak kezdődött. Az idei tanévnyitó ünnepség méltó módon adta meg az évindítás hangulatát. A legkisebbeket, az első osztályos tanulókat az ötödikes diákok kísérték át az iskola udvarán az óvónénik és tanítónénik társaságában, ezzel is szimbolizálva, hogy az óvoda világából most hivatalosan is belépnek az iskolai életbe.

Az elsősök köszöntése az Enesei Általános Iskolában már több évtizedes hagyománynak számít, amely minden évben különleges pillanatot jelent a kisdíákok és szüleik számára is. A tanító nénik ünnepélyes keretek között köszöntötték az elsősöket. A gyerekek egy-egy kitűzött és emléklapot kaptak, amelyek nemcsak emlékként, hanem jelképként is szolgálnak: ettől kezdve ők is az Enesei Általános Iskola közösségének teljes jogú tagjai. Ez a hagyomány minden évben megerősíti az összetartozás érzését az iskola közösségében.

ÚJ FILAGÓRIA AZ ISKOLAUDVARON – KÖZÖSSÉGI ÖSSZEFOGÁS EREDMÉNYE

Az idei tanév kezdetére egy újabb meglepetéssel is gazdagodott az intézmény. A nyári hónapok során elkészült az iskola udvarán egy szép, új filagória, amely nemcsak esztétikai, hanem funkcionális szempontból is komoly értéket képvisel. A filagória építését a Szülői Munkaközösség kezdeményezte és szervezte, s a kivitelezést is ők bonyolították le. Az új építmény az árnyékos pihenés, a szabadtéri tanórák és közösségi programok ideális helyszíne lehet a jövőben. A filagória ünnepélyes átadására szeptember második tanítási napján került sor. A rövid, de meghatározó ünnepségen az iskola vezetősége köszönetet mondott mindazoknak, akik munkájukkal,

idejükkel és támogatásukkal hozzájárultak a közösségi tér létrejöttéhez. A diákok örömmel vették birtokba az új építményt, amely már az első napokban is kedvelt találkozáshelyé vált.

Az Enesei Általános Iskola idei tanévkezdése ismét bebizonyította, hogy az itt tanuló gyermekek nemcsak színvonalas oktatásban részesülnek, hanem egy valódi közösség részesei is. A tanévnyitó ünnepség és a filagória átadása jól tükrözi azt az elkötelezettséget, amely a pedagógusokat, a szülőket és a diákokat összeköti.

A közös cél, a gyermekek fejlődése és boldog iskolai éveik, továbbra is mindenki számára elsődleges fontosságú. A tanév reménnyel és lendülettel indult – és minden adott ahhoz, hogy tartalmas, emlékezetes és sikeres legyen.

Horváthné Hokstok Noémi
igazgató

Mesterházy József polgármester és Csapó-Molnár Violetta jegyző köszöntötte a 50. házassági évfordulóját ünneplő Luka Ferencet és feleségét, Katit.

TISZTELT ENESEI POLGÁROK!

Enese Község Önkormányzatának Adó Osztálya kéri a Tisztelt Adófizetőket, amennyiben Önök a QR kód segítségével iCsekkon kívánják teljesíteni a Magánszemélyek kommunális adóját, abban az esetben felhívom szíves figyelmüket, hogy az online felületen a hiányzó adatokat pontosan töltsék ki:

– Az adófizető nevét kérem szerepeltetni az iCsekk felületen (mivel nem minden esetben egyezik a befizető és az adófizető személye)

– minden adófizetőnek egyedileg generált azonosítója van az Adó szakrendszerben, ami a hagyományos papír alapú csekk jobb felső sarkában szerepeltetve is van, kérem ennek az azonosítónak a feltüntetését is a pontos könyvelés érdekében

Mindannyiunk érdeke a kölcsönös együttműködés!

Köszönettel: **Jamrik-Dani Júlia**, adóügyi előadó

KÖSZÖNET A FALUNAPI TÁMOGATÁSÉRT!

Az Önkormányzat a Hírmondó hasábjain is köszönetet mond a 2025. évi falunap támogatásáért:

- a Szimetrik Kft.-nek
- Nagy Károly Elnök Úrnak

Köszönjük Maller Lászlónak, hogy idén is ingyenesen biztosította a villamos energiát az egykori fatelepről.

Köszönöm Lelkes-Bucsi Mariannak a délutáni gyerekprogramokhoz való hozzájárulását és lebonyolítását. Külön köszönet, hogy saját játékait biztosította a résztvevő gyerekeknek.

A felajánlott tombola tárgyakért a következő magánszemélyeknek/vállalkozóknak mondunk köszönetet:

1. Szabóné dr. Ferenczi Éva
2. Füsi Lia
3. Kinti Pizzéria – Szabó Adrienn
4. KisSudi
5. Ifj. Pátka Zoltán
6. Bödő Kft.
7. Babilon étterem
8. Anna cukrászüzem
9. Horváthné Szűcs Erika
10. Tüskés Istvánné
11. Csonkáné Balikó Éva
12. Ágoston Gábor
13. Farkas Sándorné
14. Nagy Márton
15. Ravasz Jenő
16. Ravasz Jenőné
17. Papatyi Attila
18. Pungorné Zsuzsa –AVON
19. Tápláló Vegyeskereskedés
20. Cigle Istvánné
21. Sándor Linda
22. L.Á.J.K. Szépségszalon
23. Sleinerné Molnár Dóra

KÖZSÉGÜNK LEGJOBB ADÓFIZETŐI 2024-BEN

A hagyományokhoz híven a falunapon köszöntötte Mesterházy József polgármester a virilistákat, a község legjobb adófizetőit. De köszönetet mondott minden polgárnak, aki helyi adót fizet a község büdzséjébe. A falu ezen adóforrásoknak köszönhetően (is) tud fejlődni.

Helyi iparüzési adóból befolyt összeg: 103.976.039 Ft

Kommunális adóból befolyt összeg: 4.052.584 Ft

Virilisták 2024 évben

EGYÉNI VÁLLALKOZÓK:

1. Szabóné Dr. Ferenczi Éva
2. Horváth Gyula
3. Csonkáné Balikó Éva
4. Walli József
5. Andreas Schindler

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK:

1. KACO HUNGARY Kft.
2. MA-SA Construct Kft.
3. Bödő Kft
4. Nemzeti Útdíjfizető Szolgálat
5. Orlen Hungary Kft.

FALUNAP 2025 – KÉPEKBEN

ÓVODÁNK HÍREI

Az iskolai szünet ideje alatt több kisgyermek vette igénybe az óvodát, és hogy ez az időszak számukra igazán kellemes és élményekben gazdag legyen, az árnyas fák alatt felállított sátorral, párapus felfrissüléssel, valamint sok-sok természetközeli tapasztalatszerzéssel igyekeztünk színesíteni a mindennapjaikat.

Ebben az időszakban volt lehetőségünk elvégezni az állagmegóvó munkálatokat, melyek ütemezését gondosan megterveznünk. Nagy öröm számunkra, ha önzetlen felajánlásból sikerül egy komoly munkát kivitelezni, hiszen a betervezett összeg, ezáltal újabb célok megvalósítására fordítható. Lőrincz Balázs, képviselő Úr kezét dicséri, hogy a Csigá csoportos gyerekeket frissen festett falak között, vidám, állatfigurákkal díszített belső térrel fogadhattuk szeptember 1-én. Az előtetők faszerkezetén pedig állagmegóvó munkálatokat végzett, szintén támogató szándékkal. Köszönjük!

Az idei nevelési év új kihívás elé állított bennünket az induló nagycsoportosok magas létszáma miatt. A fenntartó támogatásával lehetőséget kaptunk arra, hogy egy újabb csoportot működtessünk. A gyermekek számára, a csoportbontással hatékonyabbá, differenciáltabbá tehetjük az előttük álló iskolára felkészítő nevelési évet. A tornaszobából alakítottuk ki óvodánk ötödik csoportját, amely a 'Mókus' nevet kapta. Az udvarunkon gyakran megfigyelhetjük, ahogy a mókusok vidáman ugrándoznak a magas fák ágain, így talán érthető, miért is esett a választásunk éppen erre a vörös, kis négylábúra!

A médiában hangzatos oktatáspolitikai elvárások is megerősítették, az intézményünkben alkalmazott pedagógiai programunk szakmai megalapozottságát és korszerű szemléletét, mellyel a csoportbontást szorgalmaztuk. A differenciált fejlesztés, a befogadó szemléletmód, valamint az érzelmi és

szociális kompetenciák tudatos támogatása szintén visszaköszön az országos szakmai irányelvekben. A Pedagógiai programunkban, valamint intézményünk gyakorlatában ezek a szabályozások már régóta jelen vannak. Kiemelt figyelmet fordítunk továbbá a környezeti és fenntarthatóságra nevelés elveinek megalapozására, és az óvodai életünk napi körforgásába való beépítésére.

BEFOGADÁS – EGYÜTT, TÜRELEMELMEL ÉS SZERETETTEL

Szeptemberben megérkeztek a legkisebbek, apró lépteikkel, kissé pityergő, mégis kíváncsi tekintettel. A beszoktatás időszaka mindig különleges – hiszen egy hosszú folyamat kezdete, az első bizalmi láncszem gyermek, óvó néni és szülő között. Az első intézmény is, melyben szabályokkal találkoznak. A szülők nyitottsága, türelme és aktív jelenléte segíti a gyermek beilleszkedési folyamatát, mellyel igazi partnerekké válunk a közös úton, a sikeres iskolába lépésig. Minden könnycsepp mögött ott van egy új felfedezés ígérete – s mi örömmel kísérjük a kicsiket ebben az első nagy kalandban.

Őszi terveink között szerepel az udvar rendezése, amelyet szülői összefogással szeretnénk szebbé varázsolni. A korábban telepített tujasor az évek során sajnos kiszáradt, így elérkezett az idő a megújulásra. A tuják helyére cserjéket szeretnénk ültetni, olyat melyek nemcsak szépek de időtállóak is, és jól bírják az óvodai környezetet, a későbbiekben térelválasztóként határolják majd be a gyermekek játéktérét.

Hagyományteremtő jelleggel az udvarrendezés zárásaként, facsemetét ültetünk, amit az új gyerekek az óvodás éveik alatt gondozni fognak, jelképezze a szándékot, „a jövő már az ő kezükben van!”

KÖSZÖNETNYÍLVÁNÍTÁS

Köszönetemet szeretném kifejezni a szülőknek, vállalkozóknak, azoknak az enesei lakosoknak, akik óvodánk alapítványát adójuk 1%-val támogatták. Hála Önöknek ebben az évben 613.718 forint gyűlt össze. Nagylelkűségük lehetővé teszi, hogy továbbra is sok örömteli pillanatot és boldog élményt ajándékozhassunk a gyerekeinknek.

Szűcs Lászlóné igazgató

SZEDD A LÁBAD....!

Élményekkel teli egy évet tudhatunk magunk mögött. 2024 nyarán, amikor felvetődött az ötlet, „mi lenne, ha újra lenne Enesén néptánc” még nem igazán tudtam, hogy mire lehet számítani. Érdekes lehet a mostani fiataloknak, szüleiknek a néptánc. Egy nyári egyeztetés után óvodai és iskolai néptánc tanítást hirdettünk. Az eredmény számunkra is öröm volt, hisz akkor 13 iskolás és 20 fölötti óvodás gyerkőccel kezdődött szeptember végén a néptánc. Kezdetben nehézkes lépéseknek tunk, amik mára már talán rutinos mozdulatok lettek, cifra, höcögő. Az óvodások Mezőföldi Sudridomot és játékokat tanultak, az iskolások pedig „aki nem tud táncolni, menjen haza aludni” című Sárközi ugrórt. Szépen teltek a próbák, igaz, mint mindenhol itt is volt, aki távozott, volt, aki csatlakozott a csoporthoz, majd jöttek a várva várt első fellépések, és elmaradhatatlan „bakik”. De ha visszagondolok, fiatalon mi is ilyenek voltunk, talán pont ezzel tudnám jellemezni, amennyire nem tudtunk táncolni, annyira jó hangulatot teremtettünk. Mi a jelen? A 2024/25-ös tanévet 16 iskolás és 19 óvodás gyerkőccel zártuk, ami kezdésnek számomra nagyon jó, talán azért is, mert lassan átveszi a hatalmat

fölöttünk a technológia, és ezek a foszlányok, amiket át tudunk adni oktató társammal Csonka Szeiman Viktóriával, kicsit jó érzéssel tölt el bennünket. Mi a jelen?

Jogosan jött a kérdés: – Nyáron nem lesz tánc?

Miért ne lehetne...

Emlékszem egy ilyen régi nyárra, ahol elindult valami, valami hasonló. Mi lehetett volna jobb ötlet, mint csinálni egy családi napot, melyre augusztus elején sort is kerítettünk. Jobb helyszínt, mint

az iskola udvara nem is tudtunk volna. Ezt is mint minden rendezvényt komoly szervezés előzött meg, ebben oroszlán részt vállalt magára Lőrincz Balázs, akivel folyamatos egyeztetve tudtuk ezt létrehozni. Reggel 9 órától vártunk minden érdeklődőt, táncos gyereket és szülőt egy önfeledt vidám nap eltöltéséhez. Öröm volt számomra, hogy ilyen szülői csapat alakult ki, mindenki vállalt feladatot, krumplit, zöldséget, hagymát pucoltak, segítettek a főzésben. Más nem volt hátra mint, hogy induljon a

program. Kezdsnek egy kis hangszer bemutató és simogatón vehettek részt a gyerekek, Pethő Marcell, Pethő Ben-ce, Nagy András és Bogdányi Boróka vezetésével, ők egy fiatal zenekar, akik elsőre igent mondtak nekünk. Nagyon jó érzés volt, hogy sok hangszert ismertek a gyerekek és látták, hallották, hogy ezek hogyan szólalnak meg akár együtt is és lesz belőle zene, amire tudnak táncolni. Ha már volt zenekar, egy jó kis közös tánc házat csináltunk gyerekek szülők együtt. Ebben nagy segítségemre voltak táncos társaim a Kónyi Hagyományörző és Kulturális Egyesület tagjai, akik visetletet öltve mutatták a lépéseket. Szépen eltelt a délelőtt, jöhetett a finom ebéd, ami gulyásleves volt. Itt szeretnénk megköszönni támogatóinknak a felajánlásokat, a Káldi Agronak, a Farádi Zöldség-Gyümölcs kereskedésnek,

a Bödő Kft.-nek és nem utolsó sorban az Enesei Önkormányzatnak. Az ebéd elfogyasztása után népdalokat tanulhattunk Horváth Lilla segítségével, ami szintén nagy sikert aratott és jó hangulatot csinált. Pihenésképpen egy kis videós összefoglaló az év fellépéseiből volt még napirenden, majd Nagy Katalinnal csodaszép gyöngyfűzős ékszerek készültek, amiket egy-egy fellépés alkalmával használni is tudunk. De, hogy ne érjen itt véget a nap, jött a meglepetés Balázs szervezésében. Sikertült igazán számunkra is kedves dolgot találni. Megkereste Szakáts Ferencet, akit talán úgy ismerünk a legjobban, mint a „szamaras Feri” fiát, nem tartana-e nekünk egy kis bemutatót. Ferike kérdés nélkül vállalta és hozta tarka barka póni csapatát. Öröm volt látni a sok mosolyt és kacagást gyerektől és felnőttől egyaránt.

És hogy mi a jövő... Nincs más hátra, mint előre. 2025/26-ban is megyünk tovább, építjük a néptáncot Enesén. Talán a magot sikerült elültetni, ami egyszer szárba szökken és virágot hoz. Gyerekeknek három csoportban, óvodai, kezdő és haladó korosztályban hirdetve, valamint Major Emília szervezésében felnőtt csoportban, amiben szívesen látunk mindenkit, próbáink pénteki napokon vannak, iskolai 16:00-18:00-ig, megfelelő jelentkezés esetén a felnőtt próba szinten péntekenként 18:00-tól lenne.

Engedjétek meg, hogy Balázs szavaival búcsúzzak:

Ha összejövünk, az a kezdet,

ha összetartunk, az a haladás,

ha összefogunk, az a siker.

Mindenkinek szép táncos élményeket kívánok.

Csorba László

A PANNON-VÍZ KÖZLEMÉNYE CSATORNA – HASZNÁLATI ILLEMTAN

Tisztelt Enesei Lakosok!

Az utóbbi hónapokban többször kellett kiszállnunk Enesére dugulást elhárítani. A Szabadság, Kossuth és Dózsa utcákból érkező szennyvízbe került olyan „tárgy”, amely elzárta a szennyvíz áramlását, ezzel veszélybe sodorta a falurész szennyvíz elvezetését. Ezért kértük, hogy a Hírmondóban jelenjen meg közleményünk.

AZ ÖNÖK ÉRDEKÉBEN.

Az ember hajlamos azt gondolni, hogy ami eltűnt a lefolyón, amit levitt a víz, attól egyszer s mindenkorra megszabadult, bármi volt is az. Azt képzeljük, a szennyvíztisztító majd úgyis ártalmatlannítani fog minden leeresztett mérget. Ez sajnos nem igaz. A tisztítási technológia csak bizonyos határokon belül képes zavartalanul működni, ráadásul sérülékeny is. Civilizált ember számára ezért is fontos a csatorna-használati illemtan.

Miért fontos?

Egyre szigorúbbak az élővizekbe mint befogadóba engedett tisztított szennyvízről illető környezetvédelmi elvárások, ami igen pozitív fejlemény a hatóságok gondolkodásmódjában. E dicséretes változásnak a csatornát igénybe vevő emberek szemléletében is be kell következnie.

A csatornahálózat állapota és a tisztítótelep működése erősen függ a csatornába engedett szennyvíz tartalmától. Vannak szennyezőanyagok, amelyekkel a szennyvízkezelési technológia nehezen tud megbirkózni. Néhány ember felelőtlen magatartása miatt az egész szolgáltatás ellehetetlenülhet, károsítva ezzel a többi fogyasztót, és végeredményben a természetet is.

Amit nem szabad a csatornába eresztani

Mivel a szennyvíztisztító-telepek elsősorban élő mikroorganizmusok segítségével tisztítanak, a csatornahálózatba csak lebomló, őket nem károsító anyagok juttathatók. Ha a csatornahá-

lózatba mérget kerül, elpusztíthatja a tisztítást végző szervezeteket, ez által a befogadó élővíz sérülhet, ráadásul a szennyvíziszapot sem lehet hasznosítani a mezőgazdaságban.

1. Vannak anyagok, amelyeket SZIGORÚAN TILOS a csatornába juttatni:

- mérgek
- gyógyszerek és növényvédő szerek
- nehézfém tartalmú folyadékok,
- tűzveszélyes anyagok, benzin, hígító, festék stb.
- lebomlásuk után mérgekké, vagy tűzveszélyessé váló anyagok

2. A szennyvízkezelési rendszer hidraulikai, mennyiségi TÚLTERHELÉSÉT okozhatja, ezért nem kerülhet a csatornába, (kivéve ahol ún. egyesített rendszerű csatornahálózat működik):

- csapadékvíz
- belvíz
- talajvíz

3. Vannak anyagok, amelyek ÜZEM-ZAVART okoznak, ezért nem szabad őket a csatornahálózatba juttatni.

DARABOS SZENNYEZŐDÉSEK

A csatornahálózat semmiképpen nem alkalmas szilárd hulladékok „eltüntetésére”. Ezek elzárják a víz útját és tönkreteszik a szennyvízátemelőkben a szivattyúkat.

Ilyen anyagok:

– bármilyen eredetű fa, kő, csont, műanyag háztartási eszköz, fémkupak, műanyag és üvegpalack stb.

– macskaalom (még ha természetbárát megjelölést is élvez), építési törmelék, homok, kavics

– vízben nem oldható egészségügyi anyagok (vatta, tampon stb.),

– egyéb háztartási hulladékok (textil, növény, gyümölcsmag, szárnyasok tolazata, szőr stb.).

SZERVES SZENNYEZŐANYAGOK

A szennyvíztisztító-telepek a normál életvitellel járó szennyvíz megtisztítására alkalmasak. Nem tartozik ebbe a körbe, ezért túlterhelést okozó szennyező anyagok a következők:

– állattartásból származó híg trágya, – háztartási ételmaradék, még akkor is, ha aprított (konyhamalac),

– zsírok, olajok,

– háztartási állatfeldolgozásból származó hulladék, pl.: halfej, emlősök belsősége stb.

– elpusztult kisállatok tetemei,

– emésztőkből szippantott nagy agresszivitású szennyvíz a szolgáltató engedélye nélkül.

A PANNON-VÍZ KÖZLEMÉNYE AMIT OKOZHATUNK, HA LEGYINTÜNK A CSATORNA-HASZNÁLATI ILLEMRE

A zsírok és olajok a csatornában kihűlnek, reakcióba lépnek a szennyvíz más összetevőivel, és kemény, szappanszerű lerakódást okoznak. A csatorna emiatt előbb leszűkül, majd eldugul. Emellett egy biológiai folyamat következtében kénessav keletkezik, amely megtámadja és tönkretesz a házi és a közcsatorna-csőveket egyaránt. A rendkívüli dugulás-elhárítás és a csatornajavítás költségei törvényszerűen a csatornadíj amúgy elkerülhető emelését okozzák.

A csatorna csak akkor tudja a szennyvizet továbbítani, ha a szennyezőanyagok a vízben feloldódnak, vagy legalábbis elkeverednek. A víztakarékos eszközök használata mellett előfordulhat, hogy a szennyvíz – főleg családi házas utcákban, ahol kevés a fogyasztó – túl sűrű lesz, így a kis lejtésű (2%) csatornákon nem folyik el, ami dugulást és kellemetlen szaghatást okozhat.

A házi szennyvízcsatorna akkor büdös, ha

– leföldelik az átadási aknát, illetve légmentesen lezárják az udvari tisztító aknák nyílásait,

– nem építik meg, vagy üzemben kívül helyezik az épület szennyvíz lefolyó rendszerének szellőzőjét,

– nem figyelnek a lefolyók, padlóösszefolyók bűzelzáróira, és eltűnik a víz belőlük.

Csatornabekötés

Ha egy épület csatornára rákötött helyiségének a padlóvonala a szolgáltatási pontnál lévő terepszint alatt helyezkedik el, és nagy esőzésekkor vagy duguláskor a csatorna megtelik, a szennyvíz kiönthet. Kerülni kell tehát az ilyen helyiségek csatornára kötését, vagy ha ez nem lehetséges, a szolgáltató hozzájárulásával szennyvíz visszacsatoló szelepet kell beépíteni, vagy legbiztonságosabb megoldásként házi szennyvízátemelőt kell létesíteni. Ennek hiányában a károért a szolgáltató nem tehető felelősség.

Esővíz, talajvíz

A szennyvízcsatorna hálózat általában csak a szennyvizet képes elvezetni. Még akkor sem szabad más eredetű vizet bejuttatni, ha úgy tűnik, hogy ez a víz simán elfolyik. A szabálytalan esővíz- és

talajvíz bebotcsátások miatt túlterheljük a szennyvíztisztító-telepeket, de gyakran a csatornahálózaton kiöntéseket, lakóingatlanok elöntését okozhatjuk. A többletvíz elvezetése ezenkívül jelentős többletköltséggel jár, és emiatt a csatornadíj is emelkedhet.

Hibaelhárítás a szennyvízcsatornán

A házi szennyvízhálózat, és az épületek belső szennyvízgyűjtő vezetékének működéséről és fenntartásáról az ingatlan tulajdonosának, használójának kell gondoskodnia. A közüzemi szennyvízhálózat (ide tartozik a bekötővezeték is) üzemeltetése a szolgáltató feladata. A házi és a közüzemi szennyvízhálózatot a szolgáltatási pont választja el egymástól. A szolgáltatási pont a bekötő idom, vagy akna lefolyási pontja, ennek híján az ingatlan határvonala, zárt sorú beépítésnél a falsíktól (a közterület felé) egy méter.

Ha a közüzemi csatornahálózat bármely pontján, vagy berendezéseinél rongálást, meghibásodást észlel, azonnal jelezze az üzemeltetőnek!

Egy hiányzó aknafedlap például életveszélyt jelent!

MÚLTIDÉZŐ

A Hírmondó áprilisi számában az 1960. és 1970. évi népszámlálás adataiból válogattunk. Jelen számban folytatjuk a múlt faggatását az 1980. és 1990. éveket számba véve.

	1980		1990	
Állandó népesség	1485 • belterületen: 1370 • külterületen: 95		1678	
Lakónépesség	1465 • férfi: 727 • nő: 738		1604 • férfi: 778 • nő: 826	
NÉPESSÉG ÖSSZETÉTELE				
20 évnél fiatalabb	507		533	
60 évnél idősebb	187		219	
20-60 év között	771		852	
ISKOLÁZOTTSÁG (7 évnél idősebbek)	1265		1443	
végzettség nélkül	16		12	
1-5 osztály	182		174	
6-7 osztály	361		275	
8 osztály	396		550	
szakmunkás	149	és ebből 43 nem fejezte be	238	
középiskola	93		141	
felsőfokú: főiskola, egyetem	18 ebből 7 nem fejezte be		53	
GAZDASÁG (aktív keresők)	férfi: 404	nő: 269	férfi: 422	nő: 318
ipar	137	123	159	130
építőipar	68	8	37	14
mezőgazdaság, erdőgazdaság	87	38	85	23
szállítás, hírközlés	42	13	31	13
kereskedelem	30	45	30	62
vízgazdálkodás	14	–	7	1
egyéb anyagi ágak összesen	26	42	4	2
személyi és gazdasági szolgáltatás	–	–	11	15
eü. Szociális és kulturális szolg.	–	–	11	47
közigazgatás és egyéb	–	–	6	11
LAKÁS, LAKÓHÁZ	439		510	
1 szoba	80		?	
2 szoba	208		?	
3 szoba	151		?	
LAKÁS ALAPTERÜLET				
20-49 m²	66		?	
50-79 m²	210		?	
80-99 m²	119		?	
100 m²	28		?	
LAKÁS FELSZERELTSÉG SZERINT	439		510	
villanyvezeték	436		?	
gáz/palackos	382		480	
víz-hálózati	–		436	
házi	242		15	
csatorna/házi	248		453	
vízöblítéses WC	215		406	
központi fűtés	?		250	
egyedi fűtés	?		260	
összkomfortos	?		244	
komfortos	?		144	
félkomfortos	?		44	
komfort nélküli	?		74	
szükséglakás	?		4	

TRIANON – 1920.06.04.

Féllárbócra engedték a zászlóinkat, emlékezve a trianoni békeszerződésre. Az ország kétharmadát elcsatolták, 3 millió magyar került az anyaország határain kívülre.

HAT CSAPAT NEVEZETT

Idén ismét megszerveztük a főzést május 1-én, ezúttal hat csapat nevezett. A hagyományokhoz hűen csak az első helyezett csapatot neveztük meg, illetve a csapatokból delegált zsűritagok döntötték el egymás között, 2025-ben kinek a főztje sikerült a legjobban. A „Vadkanok” mellett foglaltak állást az ítések. Nevezett a Fittipaldi, a Tündérműhely, az Örökifjak, a Főzünk és győzünk, valamint az ÖTPE.

Minden résztvevőnek, főző-csoportnak szeretnénk köszönetet mondani a részvételért és munkájukért!

Jövőre újra várunk mindenkit!

Hosszú évek kihagyása után szorgoskezű asszonyok sütöttek több száz palacsintát, melyhez az alapanyagokat az önkormányzat biztosította. A gyerekeknek ingyen osztották az asszonyok.

Köszönjük áldozatos munkájukat, sokat segítettek, színesítették a gasztronómiai palettát, kínálatot.

(A palacsintasütés után még volt erejük élménytáncolni!)

WWW.ENESE.HU

HŐSÖK NAPJA

Elhelyeztük a megemlékezés koszorúját a Hősök szobránál. Örök Tisztelet nekik.

2025.01.01. STATISZTIKA KÖZSÉGÜNKRŐL

Lélekszám: 1904 fő, ebből: férfi: 931, nő: 973

Hajadon/nőtlen: 787 fő, ebből férfi: 420, nő: 367

Házasság: 835 fő, ebből, férfi: 416, nő: 419

Özvegy: 138, ebből férfi: 30, nő: 108

Születések száma: 2020: 22

2021: 36

2022: 28

2023: 23

2024: 24

2024-ben 19 fő hunyt el és 26 gyermek született. A 0-18 éves korosztály Enese állandó lakosságának 23%-át teszi ki, 303 polgár töltötte be a 65. életévét, a lakosság 15,9%-a.